

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **D. B.**, bytem ..., zastoupeného K. M., bytem tamtéž, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2013, sp. zn. ..., č. j. ...

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 6. 5. 2013, sp. zn. ..., č. j. ... se zrušuje pro vady řízení a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobce napadal rozhodnutí vydané Ministerstvem práce a sociálních věcí 6. 5. 2013 pod sp. zn. ..., č. j. ..., kterým ministerstvo zamítlo odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně č. j. ... ze dne 25. 9. 2012, jímž z moci úřední bylo rozhodnuto žalobci snížit příspěvek na péči z .. Kč na .. Kč měsíčně od 1. 10. 2012 a toto rozhodnutí úřadu práce bylo potvrzeno.

Pokud jde o žalobní body, v žalobě je uvedeno, že rozhodnutí žalovaného trpí vadami, vzhledem ke zdravotnímu stavu žalobce a porušuje princip, který je zakotven v § 2 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“).

Rozhodnutí žalovaného dle žalobce trpí vadami, neboť vzhledem ke zdravotnímu stavu žalobce nedbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem (ochrana zdravotně postižených a naplnění mezinárodních úmluv o nápomoci těmto osobám), kterým je ochrana zdravotně postiženého a zájem nad zabezpečením péče o tuto osobu, jak vyplývá ze smyslu příspěvku na péči. Současně dochází k porušování § 2 odst. 4 správního řádu, vyhodnocený stav neodpovídá okolnostem daného případu.

V posudku PK MPSV ze dne 5. 3. 2013 je uvedeno, že žalobce nezvládá pouze základní životní potřeby v oblasti **orientace, komunikace, péče o domácnost a osobní aktivity** i přesto, že nedošlo ke zlepšení zdravotního stavu – zdravotní stav je od narození stejný – **praktická slepota** a od roku 2007 bylo vždy uznáno, že nezvládá úkony péče o vlastní osobu a úkony soběstačnosti v takové míře, že mu náležel příspěvek na péči v III. či IV. stupně a nyní mu, bez zlepšení zdravotního stavu, náleží příspěvek na péči v I. stupni, protože údajně nezvládá pouze 4 základní životní potřeby.

V posudku PK MPSV je nesprávně a neúplně posouzeno zvládání základní životní potřeby v oblasti **oblékání a obouvání a stravování**. Ze všech lékařských zpráv je zjevné, že žalobce je nevidomý, a proto tuto potřebu nemůže zvládat, protože si nemůže vybrat oblečení přiměřeně povětrnostním podmínkám, nepozná, zda je oblečení čisté, či špinavé, zda jsou barvy správně sladěny – nezvládá tedy potřebu oblékání a obouvání. Dále žalobce nezvládá připravit si stravu, potřebuje pomoc s ovládáním spotřebičů, s přenášením jídla na talíři atd.

Jednotlivé nezvládnutí základních životních potřeb rozhodné pro posouzení dávky od 1. 1. 2012 nebylo tedy hodnoceno v souladu se závěry lékařských zpráv a ani se závěry sociálního šetření. Závěry učiněné lékařskou posudkovou komisí jsou tedy nedostatečně podložené a neodůvodněné.

Z uvedených skutečností vyplývá, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v rozporu se správním řádem, obecnými zásadami správního řízení a smyslem zákona č. 108/2006 Sb.

Navrhoval proto, aby krajský soud vydal rozsudek, kterým napadené rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 6. 5. 2013 i rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně ze dne 25. 9. 2012 zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení s tím, že žalovaný bude zavázán tím, že uznává žalobce závislým na pomoci jiné fyzické osoby dle § 8 zák. č. 108/2006 Sb., v II. stupni (středně těžká závislost) z důvodu nezvládání 6-ti základních životních potřeb, a to ode dne 1. 10. 2012. Dále poukázáno na to, že rozhodnutí žalovaného ze 6. 5. 2013 se zrušuje i proto, že trpí závažným procesním pochybením.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že Úřad práce ČR – krajská pobočka v Brně rozhodl z moci úřední tak, že žalobci byl snížen příspěvek na péči z .. Kč na ... Kč měsíčně, a to ode dne 1. 10. 2012 s odůvodněním, že opětovným posouzením nároku a výše příspěvku na péči bylo zjištěno, že podle ust. § 8 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, jde o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost).

Podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí byl výsledek posouzení stupně závislosti pro účely příspěvku na péči ze dne 1. 12. 2012, kdy posudkovým lékařem MSSZ Brno bylo stanoveno, že žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při 16 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Na základě doloženého lékařského potvrzení, kde je uvedeno, že žalobce není schopen číst a psát, rozhodl Úřad práce o ustanovení opatrovníkem pro správní řízení paní K. M.

Proti rozhodnutí Úřadu práce podal opatrovník v zákonné lhůtě odvolání, v němž uvedl, že s rozhodnutím nesouhlasí a žádal jeho přezkoumání. Věc byla tedy postoupena k vydání rozhodnutí Ministerstvu práce a sociálních věcí, který dne 4. 12. 2012 řízení přerušil do dne doručení nového posouzení stupně závislosti, které pro účely odvolacího řízení posuzuje ministerstvo, resp. PK MPSV ČR, detašované pracoviště Brno.

Z důvodu přezkoumání souladu napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy a v rozsahu námitek uvedených v odvolání, bylo vyžádáno u PK MPSV aktuální posouzení zdravotního stavu žalobce pro účely odvolacího řízení správního. Ten byl znovu přezkoumán a zhodnocen při jednání PK MPSV dne 5. 3. 2013. Předmět jednání byl stupeň závislosti osoby. PK jednala bez přítomnosti žalobce a jeho opatrovníka, kterého písemně informovala o tom, že má dostatečně doloženou zdravotní dokumentaci k projednání v nepřítomnosti a k přijetí posudkového závěru. Zdravotní stav byl posouzen v souladu se zákonem č. 366/2011 Sb., kterým se s účinností od 1. 1. 2012 mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, zákon o sociálních službách, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře a další související zákony. Podklady, z nichž PK MPSV vycházela při vypracování posudku, byly spisová dokumentace ministerstva, spisová dokumentace úřadu práce, včetně napadeného rozhodnutí, odvolání a sociálního šetření ze dne 15. 11. 2011, posudkový spis vedený u MSSZ včetně lékařských nálezů a protokolů o jednání a zdravotní dokumentace, a to zpráva praktického lékaře ze 7. 11. 2011, nález praktického lékaře z 24. 1. 2012, oční vyšetření z 18. 11. 2002, oční vyšetření z 19. 3. 2003, oční vyšetření z 25. 10. 2004, oční vyšetření ze dne 7. 11. 2005, oční vyšetření ze dne 16. 11. 2011 a k jednání byla zapůjčena pak kompletní zdravotní dokumentace praktického lékaře, včetně založených lékařských zpráv a nálezů za období od 14. 6. 2007, kde je také preventivní prohlídka v 19-ti letech ze dne 16. 10. 2012.

PK MPSV prostudovala podkladovou dokumentaci a doplněnou zdravotní dokumentaci a toto zhodnotila jako dostatečné k projednání věci a k přijetí posudkového závěru.

Uvedla, že jde o osobu starší 18 let věku, která se podle ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 3 nebo 4 základní životní potřeby a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby. Tento stav trval k datu 1. 1. 2012. Platnost posouzení je stanovena do 31. 12. 2015.

Od data 17. 10. 2011 do 31. 12. 2011 šlo o osobu, která se podle ust. § 8 písm. a) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost).

Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nepotřebovala každodenní pomoc nebo dohled při více než 30, ani při více než 24 a ani při více než 18 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti, potřebovala však každodenní pomoc nebo dohled při více než 12ti takových úkonech.

PK MPSV zhodnotila, že od 17. 10. 2011 do 31. 12. 2011 se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezoval vykonávání úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnosti. V doložené zdravotní dokumentaci byly shledány objektivní podklady pro neschopnost bez pomoci nebo dohledu vykonávat jeden úkon péče o vlastní osobu:

přemísťování předmětů denní potřeby;

při zajišťování soběstačnosti zdravotní stav neumožňoval zvládnutí 12 ze sledovaných úkonů:

a to komunikace slovní, písemná, neverbální, orientace vůči jiným fyzickým osobám v čase a mimo přirozené prostředí, obstarávání osobních záležitostí, zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku, obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování), vaření, ohřívání jednoduchého jídla, mytí nádobí, běžný úklid v domácnosti, péče o prádlo, přepírání drobného prádla, udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady a další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti.

PK MPSV zhodnotila, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce potřeboval každodenní pomoc nebo dohled při 13-ti úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti, tím šlo podle ust. § 8 písm. a) zákona o sociálních službách o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Od 1. 1. 2012 se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje funkční schopnosti nutné pro zvládnutí základních životních potřeb, s ohledem na charakter a tíži dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce není schopen zvládnout 4 ze sledovaných životních potřeb:

- b) orientace,
- c) komunikace,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

Ostatní hodnocené základní životní potřeby (mobilita, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví) doložený zdravotní stav umožňuje přiměřeně zvládnout. Z tohoto důvodu jde podle ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona

o sociálních službách o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost).

V posudkovém zhodnocení pak uvedeno, že sociální šetření, které bylo prostudováno a jehož kopie byla založena do spisu PK MPSV, bylo zhodnoceno v kontextu s další zdravotní dokumentací, která dostatečně dokumentuje zdravotní stav žalobce.

Výsledek posouzení je ve shodě s prvoinstančním posudkem MSSZ co do stanovení stupně závislosti osoby do 31. 12. 2011, mírně se liší v počtu a rozložení uznaných úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby ve smyslu změny právní úpravy účinné od 1. 1. 2012 nebylo úřadem práce vyžádáno.

PK MPSV na základě doložené zdravotní dokumentace dospěla k závěru, že žalobce trpí od narození zrakovým postižením (praktická slepota). Není dokumentováno funkční postižení končetin ani těžké omezení hybnosti kloubů a ani těžké paretické postižení či plegie. Končetiny horní i dolní plní svoji funkci. Žalobce je mobilní a pro lepší orientaci používá bílou hůl. Zná Braillovo písmo, studuje střední školu sociální správy. Na zrakové postižení je adaptovaný. Vzhledem k absenci závažného mentálního, sluchového a pohybového postižení je schopen se naučit, používat a využívat náhradních mechanismů i pomůcek pro nevidomé. Další zdravotní postižení nezpůsobuje funkční poruchu, která by měla dopad na úkony péče o vlastní osobu a soběstačnosti, od 1. 1. 2012 na zvládání základních životních potřeb (vyjma těch, které PK MPSV uznala).

K dalším úkonům péče o vlastní osobu a soběstačnosti, které jsou v odvolání uváděny, že je žalobce nezvládá, PK MPSV neshledala medicínský korelát v jejich uznání. Opatrovníkem popisovaný rozsah potřebné pomoci byl zhodnocen jako subjektivní hodnocení závislosti osoby.

Od 1. 1. 2012 PK MPSV zhodnotila, že žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu – zrakového postižení – není schopen zvládat 4 základní životní potřeby – *orientace, komunikace, osobní aktivity a péče o domácnost*. Přičemž funkční schopnosti dané zdravotním stavem byly hodnoceny s přihlédnutím k využití zachovalých potenciálů a kompetencí a využívání běžně dostupných pomůcek, vybavení domácnosti, veřejných prostor, zdravotnických prostředků ev. náhradních mechanismů.

Není dokumentováno ani těžké postižení funkce končetin a ani těžká porucha intelektu. Žalobce má dostatečné fyzické, duševní a smyslové schopnosti, aby mohl být schopen jednotlivé aktivity v rámci neuznaných životních potřeb zvládat. Na zrakové postižení je adaptován, vzhledem k absenci závažného mentálního či motorického deficitu je schopen používat náhradních mechanismů, je schopen využívat pomůcky pro nevidomé.

Po prostudování zdravotní dokumentace je PK MPSV toho názoru, že nejméně při předchozím posouzení zdravotního stavu žalobce pro účely příspěvku na péči lékařem MSSZ

ve 12/2008 došlo k posudkovému nadhodnocení subjektivních potíží nad objektivně prokázanými poruchami funkce, které pravděpodobně vzniklo mechanickým opsáním nezvládaných úkonů ze sociálního šetření, aniž byla vzata na vědomí míra adaptace žalobce na jeho zrakové postižení, kterým trpí od narození, přičemž není přítomen ani závažný mentální ani motorický a ani sluchový deficit.

Po obdržení vyžádaného posouzení stupně závislosti osoby žalovaný vyrozuměl o pokračování odvolacího řízení a právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu. Písemnost převzal opatrovník. Svého práva ve stanovené lhůtě nevyužil, řízení nedoplnil.

Na základě výše uvedených skutečností žalovaný dospěl k závěru, že byly shromážděny dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí o odvolání. Podkladem pro rozhodnutí ve věci je nové posouzení zdravotního stavu žalobce vypracované PK MPSV dne 5. 3. 2013, ze kterého vyplývá, že bylo provedeno v rozsahu potřebném pro účely odvolacího řízení a nové posouzení závislosti osoby bylo stanoveno na základě dostatečně doložené a v průběhu odvolacího řízení doplněné zdravotní dokumentace.

Podle ust. § 7 zákona o sociálních službách příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Nárok na příspěvek má osoba uvedené v ust. § 4 odst. 1 zákona o sociálních službách, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle ust. § 8 zákona o sociálních službách.

Žalovaný z vyžádaného posouzení zdravotního stavu žalobce zjistil, že byla prokázána změna rozhodné skutečnosti pro snížení příspěvku na péči z 12.000 Kč na 800 Kč měsíčně.

Podle ust. § 14 odst. 4 zákona o sociálních službách, změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši příspěvku tak, že příspěvek má být snížen, provede se snížení příspěvku od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí o snížení příspěvku.

Úřad práce při rozhodování o snížení příspěvku na péči a stanovení počátku této změny postupoval v souladu s výše uvedeným ustanovením. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v září 2012, tím žalobce splňuje zákonem stanovené podmínky pro poskytování příspěvku na péči ve výši 800 Kč měsíčně od 1. 10. 2012 a odvolání proto nelze vyhovět.

Vzhledem k výše uvedenému žalovaný má za to, že žaloba není důvodná a navrhuje, aby byla soudem zamítnuta.

Z připojeného správního spisu bylo zjištěno, že 25. 9. 2012 Úřadu práce ČR, krajská pobočka v Brně, kontaktní pracoviště Brno – město vydalo rozhodnutí, kdy tento orgán rozhodl snížit žalobci příspěvek na péči z ... Kč na .. Kč měsíčně od 1. 10. 2012.

Z odůvodnění rozhodnutí bylo zjištěno, že řízení bylo zahájeno z moci úřední dne 22. 9. 2011 pod č. j. ..., že bylo provedeno sociální šetření, při kterém se zjišťovala schopnost samostatného života žalobce v přirozeném sociálním prostředí. Uvedeno, že šetření bylo provedeno v místě bydliště žadatele a při něm bylo zjištěno, že tento potřebuje pomoc při přípravě stravy, koupání, výběru oblečení s péčí o domácnost a že není orientovaný. Dále bylo vycházeno, jak z rozhodnutí vyplývá, z posouzení zdravotního stavu – posouzení stupně závislosti žalobce posudkovým lékařem MSSZ dne 1. 12. 2011. Uvedeno, že skutková zjištění, ke kterým bylo dospěno při posuzování zdravotního stavu jsou zejména praktická slepota a uvedeno, že vzhledem ke zjištěnému zdravotnímu stavu a doloženému sociálnímu šetření lze konstatovat, že posuzovaný nezvládá 16 úkonů péče o vlastní osobu a úkonů soběstačnosti s tím, že posuzovaná osoba potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při následujících úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti.

- příprava stravy,
- podávání a porcování stravy,
- koupání nebo sprchování,
- přemísťování předmětů denní potřeby,
- chůze po rovině,
- chůze po schodech nahoru a dolů,
- výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení
- komunikace slovní, písemná, neverbální,
- orientace vůči jiným fyzickým osobám, v čase a mimo přirozené prostředí,
- nakládání s penězi nebo jinými cennostmi,
- obstarávání osobních záležitostí,
- obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování),
- běžný úklid v domácnosti,
- přepírání drobného prádla,
- udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady,
- další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti

Soud zjistil z tohoto posudku o zdravotním stavu, že žádné bližší zdůvodnění úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnosti žalobce v rozhodnutí není a pokud pak jde o sociální šetření provedené 15. 11. 2011, bylo zjištěno, že péči žalobci poskytuje jeho matka K. M., bylo zjištěno, že sociální šetření proběhlo v bytě, kde žalobce žije ve společné domácnosti s rodiči a sourozencem. Uvedeno, že ranní hygienu zvládá, oblečení mu chystá matka, sám se pak obleče. Stravu doma pomáhá matka, nají se sám, jemnou motoriku zvládá. Obědy má ve škole, kdy mu vždy stravu někdo přinese ke stolu. Po okolí domu se sám neorientuje, po bytě

ano. Braillovo písmo zvládá. Bankovky nerozezná, drobné mince ano, v obchodě by spoléhal na druhé. Sám však nakupovat nechodí. Navštěvuje školu, denně ho do školy i ze školy doprovází matka. Studuje střední školu sociálně správně. Při sociálním šetření komunikoval bez potíží. Péči o domácnost provádí rodiče. Mimo byt se neorientuje, má slepeckou hůl, ale drží se vždy matky za paži. Ze záznamu o sociálním šetření bylo zjištěno, že 15. 11. 2011 toto šetření probíhalo od 16:00 – 16:30.

S uvedeným rozhodnutím žalobce nesouhlasil, prostřednictvím svého opatrovníka (jeho matka) do tohoto rozhodnutí bylo včas podáno odvolání, protože s hodnocením úkonů, které je schopen žalobce zvládat, tento nesouhlasil.

V rámci odvolacího řízení pak Ministerstvo práce a sociálních věcí nechalo znovu posuzovat zdravotní stav a z něho vyplývající stupeň závislosti žalobce na pomoci jiné fyzické osoby PK MPSV, na pracovišti v Brně. Posudek byl vypracován 5. 3. 2013, když posuzovaný jednání PK přítomen nebyl.

Z uvedeného posudku bylo zjištěno, že PK měla k dispozici posudkový spis, jehož součástí bylo i sociální šetření, dále pak výpis ze zdravotní dokumentace, a to nález praktického lékaře ze 7. 11. 2011, z něhož vyplynulo, že posuzovaný nevidí, má zhoršenou orientaci v prostoru, nesoběstačný, nutná pomoc i dohled. Chování přiměřené, komunikace přiměřená, orientace místem s doprovodem ano, bez doprovodu ne, časem ano, osobou ano, paměť přiměřená, intelekt normální, čtení a psaní – běžné písmo nesvede. Je nevidomý. Slyší, stabilní stoj bez pomůcek. Neurologický nález v normě. Dále pak byla doložena oční vyšetření z 18. 11. 2002, 19. 3. 2003, 25. 10. 2004, 7. 11. 2005 a 16. 11. 2011.

V posudkovém zhodnocení uvedeno, že sociální šetření bylo prostudováno, bylo zhodnoceno v kontextu s další zdravotní dokumentací posuzovaného, která dostatečně dokumentuje jeho zdravotní stav. Uvedeno, že se jedná posuzovaného, jehož dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav měl dle předpisů platných do 31. 12. 2011 dopad na schopnost péče o vlastní osobu a soběstačnost, dle předpisů platných od 1. 1. 2012 má dopad na schopnost zvládání životních potřeb. Posuzovaný trpí od narození zrakovým postižením – jedná se o hypoplazii optických nervů, kdy visus je v pásmu praktické slepoty. U posuzovaného není dokumentováno ani těžké postižení sluchu ani těžké mentální postižení. Není dokumentováno postižení funkce končetin – není dokumentováno ani těžké omezení hybnosti kloubů ani těžké parietické postižení či plegie – končetiny horní i dolní plní svoji funkci. Posuzovaný je mobilní a pro lepší orientaci používá bílou hůl, doma má vše uloženo na svém místě. Zná Braillovo písmo, studuje střední školu. Je na zrakové postižení adaptovaný, vzhledem k absenci závažného mentálního, sluchového a pohybového postižení je schopen se naučit používat a využívat náhradních mechanismů i pomůcek pro nevidomé. Další zdravotní postižení nezpůsobují funkční poruchu, která by měla dopad na úkony péče o vlastní osobu a soběstačnosti (dle předpisů platných do 31. 12. 2011), na schopnost zvládání základních životních potřeb (dle předpisů platných od 1. 1. 2012).

PK MPSV pak v posudku uvedla, že na základě zhodnocení podkladů, které měla k dispozici a dle nových posudkových kritérií, odpovídajících právní úpravě účinné od 1. 1. 2012 konstatovala, že posuzovaný je od tohoto data z důvodu dlouhodobě nepříznivého

zdravotního stavu neschopen zvládat 4 základní životní potřeby, a to orientace, komunikace, osobní aktivity a péče o domácnost, přičemž funkční schopnosti dané zdravotním stavem se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí a s využíváním běžné dostupných pomůcek, vybavení domácnosti, veřejných prostor, zdravotnických prostředků – facilitátorů, ev. náhradních způsobů. PK uvedla, že není medicínský důvod, proč by nemohl být schopen ostatní základní životní potřeby zvládat. PK MPSV neshledala v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu posuzovaného medicínský korelát, z důvodu kterého by posuzovaný měl být neschopen zvládat základní životní potřebu v oblasti mobility – u posuzovaného není dokumentováno těžké postižení funkce končetin, ani jiné těžké funkční postižení, které by mu znemožňovalo zvládat tuto životní potřebu, posuzovaný má dostatečné pohybové, duševní i smyslové schopnosti, aby mohl být schopen jednotlivé aktivity v rámci této životní potřeby zvládat, na zrakové postižení je adaptován, vzhledem k absenci závažného mentálního či motorického deficitu je schopen používat pomůcky pro nevidomé (slepeckou hůl). PK MPSV neshledala v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu posuzovaného medicínský korelát, z důvodu kterého by posuzovaný měl být neschopen zvládat základní životní potřebu stravování – není u něj dokumentováno ani těžké postižení funkce končetin ani těžké postižení intelektu, posuzovaný má dostatečné duševní schopnosti, schopnost příjmu stravy i dostatečnou motoriku rukou, aby mohl být schopen zvládat jednotlivé aktivity v rámci této životní potřeby, na zrakové postižení je adaptován, vzhledem k absenci závažného mentálního či motorického deficitu je schopen používat náhradních mechanismů, je schopen využívat pomůcky pro nevidomé. PK neshledala v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu medicínský korelát, z důvodu kterého by posuzovaný měl být neschopen zvládat základní životní potřebu oblékání a obouvání – u posuzovaného není dokumentováno ani těžké postižení funkce končetin ani těžké postižení intelektu. Posuzovaný má dostatečné fyzické, duševní a smyslové schopnosti, aby mohl být schopen zvládat jednotlivé aktivity v rámci této životní potřeby, na zrakové postižení je adaptován, vzhledem k absenci závažného mentálního či motorického deficitu je schopen používat náhradních mechanismů, je schopen využívat pomůcky pro nevidomé. PK neshledává v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu posuzovaného medicínský korelát, z důvodu kterého by posuzovaný měl být neschopen zvládat základní životní potřebu tělesná hygiena – u posuzovaného není dokumentováno ani těžké postižení funkce končetin ani těžká porucha intelektu, má dostatečné fyzické, duševní i smyslové schopnosti, aby mohl být schopen jednotlivé aktivity v rámci této životní potřeby zvládat, na zrakové postižení je adaptován, vzhledem k absenci závažného mentálního či motorického deficitu je schopen používat náhradních mechanismů, je schopen využívat pomůcky pro nevidomé. PK MPSV neshledává v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu posuzovaného medicínský korelát, z důvodu kterého by posuzovaný měl být neschopen zvládat základní životní potřebu výkon fyziologické potřeby – u posuzovaného není dokumentováno těžké postižení funkce končetin ani těžké postižení intelektu, má dostatečné fyzické, duševní i smyslové schopnosti, aby mohl být schopen zvládat jednotlivé aktivity v rámci této životní potřeby, na zrakové postižení je adaptován. PK MPSV neshledává v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu posuzovaného medicínský korelát, z důvodu kterého by posuzovaný měl být neschopen zvládat základní životní potřebu péče o zdraví – u posuzovaného není dokumentováno ani těžké postižení funkce končetin, ani těžká porucha intelektu, posuzovaný má dostatečné fyzické, duševní i smyslové schopnosti, aby mohl být schopen jednotlivé aktivity v rámci této životní potřeby zvládat, na zrakové postižení je adaptován, vzhledem k absenci závažného mentálního či motorického deficitu je schopen používat náhradních mechanismů, je schopen využívat pomůcky pro nevidomé.

Z tohoto důvodu se považuje dle § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby v I. stupni závislosti, tj. lehká závislost.

Neschopnost zvládat základní životní potřeby v oblasti orientace je uznána z důvodu těžkého zrakového postižení, není dokumentována ani praktická ani úplná hluchota ani hluchoslepota.

PK uvedla, že po prostudování zdravotní dokumentaci je tohoto názoru, že nejméně při předchozím posouzení zdravotního stavu posuzovaného pro účely příspěvku na péči lékařem LPS ÚP v 12/2008 došlo k posudkovému nadhodnocení subjektivních potíží nad objektivně prokázanými poruchami funkce, které pravděpodobně vzniklo mechanickým opsáním neovládaných úkonů ze sociálního šetření, aniž by byla vzata na vědomí míra adaptace posuzovaného na jeho zdravotní postižení, kterým trpí od narození, přičemž není přítomen ani závažný mentální ani motorický ani sluchový deficit.

Pokud pak jde o rozhodnutí vydané Ministerstvem práce a sociálních věcí 6. 5. 2013 (rozhodnutí proti němuž žaloba směřuje), bylo z tohoto rozhodnutí zjištěno, že Ministerstvo práce a sociálních věcí při vydání rozhodnutí se opíralo o tento citovaný posudek PK MPSV ČR a předchozí posouzení posudkovým lékařem MSSZ a ze sociálního šetření. Ministerstvo v rozhodnutí uvedlo, že na základě skutečností, které byly zjištěny z posudků i sociálního šetření dospělo k závěru, že byly shromážděny dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí o odvolání. Uvedlo, že podkladem pro rozhodnutí ve věci je nové posouzení zdravotního stavu žalobce vypracované PK MPSV dne 5. 3. 2013, ze kterého vyplývá, že bylo provedeno v rozsahu potřebném pro účely odvolacího řízení a nové posouzení závislosti osoby bylo stanoveno na základě dostatečně doložené a v průběhu odvolacího řízení doplněné zdravotní dokumentace. Ministerstvo z vyžádaného posouzení zdravotního stavu účastníka řízení zjistilo, že byla prokázána změna rozhodné skutečnosti pro snížení příspěvku na péči z ... Kč na .. Kč měsíčně.

Skutkové a právní zhodnocení věci soudem.

Žaloba je důvodná.

Žalobce ve své žalobě zejména poukazoval na to, že PK MPSV ČR nesprávně a neúplně posoudila a zhodnotila základní životní potřeby žalobce v oblasti oblékání a obouvání a stravování. Zdůrazňoval, že ze všech lékařských zpráv je zjevné, že žalobce je nevidomý a tuto potřebu nemůže zvládat, když si nemůže vybrat oblečení přiměřené k povětrnostním podmínkám, nepozná, zda je oblečení čisté či špinavé, zda jsou barvy správně sladěny apod. Pokud jde o stravování, nedokáže si připravit stravu, potřebuje pomoc s ovládáním spotřebičů, přenášením jídla na talíři atd.

V tomto směru soud poukazuje na to, že podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, v oddíle Vymezení schopností zvládat základní životní potřeby u potřeby

d) **Stravování** je uvedeno, že za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim, a u životní potřeby e) **oblékání a obouvání** je uvedeno, že za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

V § 1 odst. 4 uvedené vyhlášky je stanoveno, že za neschopnost zvládat základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku **nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu.**

I podle § 9 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti **zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu.**

Krajský soud zde uvádí, že z posudku PK MPSV ČR ze dne 5. 3. 2013 však nevyplývá, zda životní potřeby, a to oblékání a obouvání a stravování s ohledem na své zdravotní postižení (žalobce nevidí) je tento schopen zvládat v přijatelném standardu a zejména, není uvedeno, jakým způsobem je osoba nevidomá schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem atd. jak na to poukazuje zástupkyně v žalobě.

Soud má za to, že v tomto směru se posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí s těmito námitkami řádně nevypořádává, když zjištění skutkového stavu mezi účastníky je nesporné, tedy je nesporné, jakým zdravotním postižením žalobce trpí, a je také bez pochyb, že tímto zdravotním postižením trpí od narození a je na toto zdravotní postižení adaptován.

Pokud však posudková komise vycházela z lékařských zpráv, zde soud zdůrazňuje, že je nepochybné, jak již uvedl, jaký zdravotní problém na straně žalobce je, ze sociálního šetření, které proběhlo a bylo provedeno sociálním pracovníkem úřadu práce je patrné, že toto proběhlo sice ve známém prostředí žalobce, tedy tam, kde žije, nicméně sociální šetření trvalo pouze půl hodiny a např. z něho vůbec nevyplývá, jak by žalobce byl, či zda je schopen, pokud jde o základní životní potřebu oblékání, vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, či manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

Je pravdou, že v těchto řízeních je základním důkazním prostředkem posudek PK MPSV, který však musí být, aby splňoval veškeré náležitosti, posudkem úplným, správným a přesvědčivým.

Soud však má za to, že v tomto případě takového znaky posudek PK MPSV ČR z 5. 3. 2013 nevykazuje, přesto se stal podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ze dne 6. 5. 2013, když navíc žalobce nebyl ani jedním PK MPSV ČR, přítomen.

Soud proto zrušil uvedené rozhodnutí žalovaného dle § 78 odst. 1 s.ř.s. a vrací ho žalovanému k dalšímu řízení s tím, že posudek PK MPSV ČR musí být doplněn v tom směru, že se podrobně vyjádří zejména k namítaným základním životním potřebám, a to stravování a oblékání a obouvání v tom smyslu, zda s ohledem na zdravotní postižení žalobce je tento schopen tyto základní životní potřeby vykonávat v přijatelném standardu, tak jak ukládá zákon, případně necht' žalovaný zváží, zda před vypracováním doplňujícího posudku bude zváženo provedení doplňujícího sociálního šetření, zejména pokud jde o namítané dvě základní životní potřeby, a to oblékání a obouvání a stravování a teprve poté, necht' je vydáno rozhodnutí nové.

Podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, **úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů**, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Soud uvádí, jaké náležitosti, dle zákona musí mít odůvodnění rozhodnutí, a to zejména proto, že takové náležitosti však rozhodnutí žalovaného ze 6. 5. 2013 nemělo. Z tohoto rozhodnutí nevyplývá vůbec, jakými úvahami se žalovaný řídil při hodnocení provedených důkazů a při výkladu právních předpisů, když toto samotné způsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí a i z těchto důvodů by soud rozhodnutí žalovaného ze 6. 5. 2013 rovněž zrušil (pro nepřezkoumatelnost).

Jsou zde tedy dva důvody, pro které soud rozhodnutí žalovaného zrušil. Před vydáním nového rozhodnutí je tedy třeba doplnit posudek PK MPSV ČR, Brno ze dne 5. 3. 2013 a nové rozhodnutí je pak třeba náležitě zdůvodnit dle § 68 odst. 3 správního řádu.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“). Ve věci měl úspěch žalobce, náklady řízení však nežádal, žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť úspěšný nebyl.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. července 2014

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně